

WILL GRAYSON,
WILL GRAYSON



JOHN GREEN
DAVID LEVITHAN

WSOY

WILL GRAYSON,
WILL GRAYSON



JOHN GREEN
DAVID LEVITHAN

Suomentanut
Helene Bützow



WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Laulujen sanat sivuilla 149-150, 178-180 ja 251
on suomentanut Juhani Lindholm.

Englanninkielinen alkuteos
Will Grayson, Will Grayson

Text copyright © John Green and David Levithan, 2010

All rights reserved including the right of reproduction
in whole or in part in any form.

This edition published by arrangement with Dutton Children's Books,
an imprint of Penguin Young Readers Group,
a division of Penguin Random house LLC.

Suomenkielisen laitoksen copyright © Helene Bützow ja WSOY 2017

ISBN 978-951-0-42770-5

Painettu EU:ssa

David Leventhalille

(rakkaalle)

DL

Tobias Huismanille

JG

ensimmäinen luku

Kun olin pieni, isä sanoi usein: »Will, voit päättää kenet haluat kaveriksi ja voit päättää, kaivatko nenääsi, mutta et voi päättää että kaivat kaverisi nenää.» Kahdeksanvuotiaana se oli minusta terävästi sanottu, mutta myöhemmin on ilmennyt että ajatus ei ole aivan aukoton. Ensinnäkin, kaveruudesta ei voi päättää, sillä muuten en olisi ikinä ystäväystynyt Tiny Cooperin kanssa.

Tiny Cooper ei ole maailman homoin tyyppi, eikä hän ole maailman isokokoisin tyyppi, mutta käsittääkseni hän saattaa olla maailman isokokoisin tyyppi joka on siis tosi homo, ja hän on myös maailman homoin tyyppi joka on siis tosi iso. Tiny on ollut paras kaverini viidenneltä luokalta asti jos ei oteta lukuun viimeistä lukukautta, sillä silloin hänen aikansa meni homouden luotaamiseen koko sen laajuudessa, ja minun aikani vei elämäni ensimmäinen todellinen kaveripiiri, joka tosin sittemmin lakkasi puhumasta minulle parin pienen selkauksen takia:

1. Kun joku kouluneuvoston jäsen alkoi vaahdota homoista pukuhuoneessa, puolustin Tiny Cooperin oikeutta olla sekä jättikokoinen (ja sen tähden koulun surkean jalkapallojoukkueen paras hyökkääjä) että homo, lähetin asiasta kou-

lun lehteen mielipidekirjoituksen ja, typerää kyllä, allekirjoitin sen omalla nimelläni.

2. Kaveripiiriini kuulunut tyyppi nimeltä Clint puhui kirjoituksestani ruokatunnilla ja sanoi minua paasatessaan inisijä-ämmäksi, ja koska en tiennyt mikä inisijä-ämmä oli, kysyin jotain tyyliin »Mitä se on tarkoittavinaan?» Clint sanoi minua uudestaan inisijä-ämmäksi, ja siinä vaiheessa haistatin hänellä paskat, otin tarjottimeni ja lähdin.

Se kai tarkoittaa, että minä käänsin selkäni kavereilleni, vaikka oli kuin se olisi mennyt toisinpäin. Jos totta puhutaan, kukaan kavereistani ei tuntunut pitävän minusta, mutta he viettivät aikaa kanssani, ja sekin on enemmän kuin ei mitään. Ja kun he eivät enää halunneet minua seuraansa, minulla ei ollut yhtään kaveria.

Siis jos ei Tiny oteta lukuun. Ja minun on kai pakko ottaa hänet lukuun.

Muttasiishei, on toiseksi viimeinen kouluvuosi, joululomasta on muutama viikko, ja minä istun omalla paikallani matikantunnilla, kun Tiny tanssahtelee luokkaan pelipaita housunkauluksen alla, vaikka jalkapallokausi oli päättynyt aikoja siten. Tiny onnistuu joka päivä kiilautumaan matikantunnilla viereiseen pulpettiin, ja se on minulle alituinen ihme.

Tiny siis survoutuu tuolille, minä olen ihmeissäni, ja sitten hän kääntyy minuun päin ja kuiskaa tosi kovaa, koska todellisuudessa haluaakin muiden kuulevan: »Olen *rakastunut.*» Pyörittelen silmiäni, koska Tiny rakastuu vähän väliä johonkin uuteen poikaparkaan. Ne kaikki ovat samannäköisiä: lai-

hoja, hikisiä ja ruskettuneita, ja viimeksi mainittu on ällötävää, koska Chicagon helmikuussa kenelläkään ei ole luonnollista rusketusta, ja keinorusketuksen hankkivat pojat ovat naurettavia – olivatpa homoja tai eivät.

»Olet kyyninen», Tiny sanoo kättään huiskauttaen.

»En ole kyyninen», minä vastaan. »Olen käytännöllinen.»

»Sinä olet robotti», Tiny sanoo. Tynyn mielestä olen kykenemätön siihen, mitä ihmiset sanovat tunteiksi, koska olen itkenyt viimeksi silloin kun täytin seitsemän ja näin syntymäpäivänäni elokuvan *Kaikenkarvainen Charlie*. Olisi varmaan pitänyt arvata, että leffa ei pääty onnellisesti, mutta puolustaudun sillä että olin seitsemänvuotias. Oli miten oli, en ole itkenyt sen jälkeen. En oikeasti tajua, mitä järkeä itkemisessä on. Lisäksi olen sitä mieltä, että itkun voi melkein aina välttää – jos jätetään laskuista sukulaisten kuolema ja muu vastaava – noudattamalla kahta hyvin yksinkertaista sääntöä: 1. Älä kiinnostu liikaa. 2. Pidä suusi kiinni. Kaikki ikävät jutut elämässäni ovat olleet seurausta siitä, että olen rikkonut jompaa-kumpaa sääntöä.

»Rakkaus on varmasti todellista, koska *tunnen* sen», Tiny sanoo.

Ilmeisesti tunti on alkanut huomaamattamme. Opettaja Applebaum on virallisesti matikanopettaja, mutta minulle hän opettaa etupäässä sitä, että kipu ja kärsimys on kestävä tyynesti, ja nyt hän sanoo: »Tiny, minkä sinä tunnet?»

»Rakkauden!» sanoo Tiny. »Tunnen rakkauden.» Ja kaikki kääntyvät katsomaan ja nauravat tai röhöttävät Tinylle, ja koska minä istun hänen vieressään, ja hän sattuu oleman paras ja ainoa kaverini, muut nauravat ja röhöttävät minullekin, ja juuri sen takia en valitsisi Tiny Cooperia kaverikseni. Hän herättää

liikaa huomiota. Lisäksi hän on sairaalloisen kyvytön noudattamaan kumpaakaan kahdesta säännöstäni. Tiny myös tanssahtelee, puhuu aina ja taukoamatta ja hämmästyä, kun maailma siten heittää paskaa hänen niskaansa. Ja koska olen lähellä Tinya, se tarkoittaa että maailma heittää paskaa myös minun niskaani.

Tunnin jälkeen tuijotan lokeroani miettien, miten ihmeessä olen voinut unohtaa kotiin kirjan *Tulipunainen kirjain*, ja Tiny tulee silloin paikalle mukanaan Homo-heteroliiton jäsenet Gary (joka on homo) ja Jane (joka on homo tai sitten ei – en ole kysynyt), ja Tiny sanoo minulle: »Kaikki näyttävät luulevan, että tunnustin sinulle rakkauteni matikantunnilla. Että olen rakastunut Will Graysoniin. Onko koskaan kuultu mitään niin älytöntä?»

»Mahtavaa», minä sanon.

»Ihmiset ovat idiootteja», Tiny sanoo. »Ihan kuin rakastumisessa olisi jotakin väärää.»

Gary murahtaa. Jos kaverinsa voisi päättää itse, harkitsisin Garya. Tiny ystäväystyi Garyn ja Janen ja Garyn poikaystävän, Nickin, kanssa ja liittyi Homo-heteroliitto HHL:ään silloin, kun minulla oli vakituinen paikka kaveripiirissä. En tunne Garya juuri ollenkaan, koska olen hengailut Tinyn kanssa vasta pari viikkoa, mutta hän vaikuttaa olevan normaalein Tinyn kaikista kavereista ikinä.

»Rakastuminen ja sen kuuluttaminen matikantunnilla ovat kaksi eri asiaa», Gary huomauttaa. Tiny alkaa selittää, mutta Gary keskeyttää hänet. »Älä siis käsitä väärin. Sinulla on täysi oikeus rakastaa Zachia.»

»Billyä», sanoo Tiny.

»Hetkinen, mitä Zachille on tapahtunut?» minä kysyn, koska olisin voinut vanhoa, että Tiny oli matikantunnilla ollut

rakastunut Zachiin. Mutta Tinyn tunnustuksesta on kulunut jo neljäkymmentäseitsemän minuuttia, joten ehkä hän on tullut toisiin ajatuksiin. Tinylla on suunnilleen 3900 poikaystävää – puolet niistä pelkkiä nettikontakteja.

Billyn ilmaantuminen kuvioihin näyttää ihmetyttävän myös Garya, ja hän nojaa lokerikkoon ja kumauttelee pehmeästi päätään terästä vasten. »Tiny, se että olet julkihuora ei varsinaisesti edistä asiaa.»

Kohotan katseeni korkeuksiin eli Tinyn naamaan ja sanon: »Olisiko mahdollista tukahduttaa huhut romanssistamme? Ne heikentävät mahdollisuuksiani naisväen kanssa.»

»Naisväestä puhuminenkaan ei paranna mahdollisuuksiasi», Jane sanoo minulle.

Tiny nauraa. »Mutta ihan totta», minä sanon. »Joudun kärsimään siitä.» Tiny katsoo minuun kerrankin vakavoituen ja nyökkää kevyesti.

»Sanon nyt ihan vain selvyuden vuoksi», Gary sanoo, »voisit valita huonomminkin kuin Will Graysonin.»

»Ja sen hän on tehnyt», minä huomautan.

Tiny pyörähtää balettipiruetin keskellä käytävää ja huuataa nauraen: »Kuulkaa kaikki, en kuumota Will Graysonin perään. Mutta hei, Will Graysonissa on toinen juttu joka teidän pitäisi tietää.» Sitten Tiny alkaa laulaa Broadway-baritonin äänellä joka on yhtä laaja kuin hänen vyötärönymppäryksensä: »En voi elää ilman häntä!»

Ihmiset nauravat ja remuavat ja taputtavat, kun Tiny jatkaa serenadiaan, ja menen äidinkielen tunnille. Luokkaan on pitkä matka ja pitenee entisestään, kun joku pysäyttää minut ja kysyy, miltä tuntuu homostella Tiny Cooperin kanssa, ja miten hänen »pikkuruisen homokalunsa» löytää läskimahan

alta. Vastaan samalla tavalla kuin aina: katson maahan ja kävelen nopeasti suoraan eteenpäin. Tiedän, että he pelleilevät. Tiedän, että suunsoitto tai mikä nyt ikinä kuuluu tähän maailmaan. Tiny osaa aina antaa hienosti samalla mitalla takaisin tyyliin: »Ollaksesi tyyppi, joka ei teoriassa halua minua, käytät hämmästyttävän paljon aikaa peniksestäni puhumiseen ja sen ajattelemiseen.» Se saattaa toimia Tinylla, mutta se ei toimi minulla. Vaikeneminen toimii. Sääntöjen noudattaminen toimii. Niinpä olen hiljaa, en välitä, jatkan matkaa, ja kohta se on ohi.

Sinä iltana, kun olen tilannut pizzaa itselleni ja vanhemmilleni, jotka ovat myöhään sairaalassa – niin kuin aina – Tiny Cooper soittaa ja ilmoittaa tosi hiljaa ja nopeasti: »Neutral Milk Hotel kuulemma soittaa entisessä kokoonpanossa Hideoutissa, eikä sitä ole mainostettu missään eikä kukaan edes tiedä siitä ja voi helvetti, Grayson, voi helvetti!»

»Voi helvetti!» minä huudan. Tinyn hyväksi on sanottava yksi asia: aina kun tapahtuu jotakin tosi hienoa, Tiny kuulee siitä ensimmäisenä.

Yleisesti ottaen en ole intoiluun taipuvaista tyyppiä, mutta Neutral Milk Hotel tavallaan muutti elämäni. He julkaisivat käsittämättömän hyvän albuminsa nimeltä *In the Aeroplane Over the Sea* vuonna 1998, eikä heitä ole päässyt kuulemaan sen jälkeen, huhujen mukaan siksi että heidän solistinsa asuu jossakin luolassa Uudessa Seelannissa. Hän on joka tapauksessa nero. »Milloin?»

»En tiedä. Kuulin vasta äsken. Soitan Janellekin. Hän pitää bändistä melkein yhtä paljon kuin sinä. Okei. No niin. Lähdetään saman tien Hideoutiin.»

»Olen kirjaimellisesti jo menossa», sanoin ja avasin autotallin oven.

Soitan äidille autosta. Kerron, että Neutral Milk Hotel soittaa Hideoutissa, ja äiti sanoo: »Kuka? Mitä? Oletko jossakin hotellissa?» Hyräilen pätkän yhdestä kappaleesta, ja äiti sanoo: »Ai, tuon kappaleen minä tiedän. Se on sillä äänitteellä jonka kokosit minulle», ja minä sanon: »Niin on», ja äiti sanoo: »Tulet sitten yhdeksitoista kotiin», ja minä sanon: »Äiti, tämä on historiallinen tapahtuma. Historia ei tunne kotiintuloaikoja», ja äiti sanoo: »Kotiin yhdeltätoista», ja minä sanon: »Okei. Tsiisus», ja sitten äidin täytyy mennä leikkaamaan jonkun syöpä.

Tiny Cooper asuu kartanomaisessa talossa sikarikkaiden vanhempiensa kanssa. Kumpikaan vanhemmista ei taida käydä töissä, mutta he ovat niin kuvottavan rikkaita, että Tiny Cooper ei edes asu heidän kanssaan samassa talossa: hänellä on oma kämppä talon *vaunuvajassa*. Tinylla on siinä lävässä kolme makuuhuonetta ja jääkappi täynnä kaljaa, eivätkä hänen vanhempansa häiritse häntä koskaan, joten voimme istua siellä kaiket päivät pelaamassa jalkapallopelejä ja juomassa Miller Litea, paitsi että elävässä elämässä Tiny inhoaa videopelejä ja minä inhoan kaljaa, ja siksi me etupäässä heitämme tikkaa (Tinylla on tikkataulu), kuuntelemme musiikkia, juttelemme ja opiskelemme. Olen juuri sanomaisillani Tynyn nimen, kun hän säntää huoneestaan toinen musta nahkamokkasiini jalassa ja toinen kädessä ja huutaa: »Vauhtia, Grayson, vauhtia.»

Matka sujuu hyvin. Liikenne Sheridanilla on siedettävä, ja kaahaan autolla kuin se olisi Indy 500, kuuntelemme NMH:n

parasta kappaletta Holland 1945, käännyimme Lake Shore Drivelle, Michiganjärven aallot murtuvat kivikkoon kadun reunassa, ikkunat huurtuvat ja panen tuulettimen päälle, autoon virtaa likaista virkistävää ilmaa, ja rakastan Chicagon hajua – Chicago on järven murtovetä, nokea, hikeä ja rasvaa, rakastan sitä ja rakastan tätä kappaletta, ja Tiny sanoo: »Rakastan tätä kappaletta», ja hän on laskenut häikäisysuojan alas voidakseen asetella tukkaansa paremmin. Se saa minut ajattelemaan, että Neutral Milk Hotel näkee minut siinä missä minä heidät, ja vilkaisen kuvaani taustapeilistä. Naamani näyttää kulmikkaalta, ja silmät ovat liian isot aivan kuin olisin pysyvästi yllättynyt, mutta minussa ei ole mitään sellaista vikaa jonka voisi korjata.

Hideout on puusta kyhätty kapakka erään tehtaan ja kaupungin kuljetusosaston varikon välissä. Hideout on kaukana pröystäilevästä, mutta oven edessä on jono, vaikka kello on vasta seitsemän. Asetun Tinyn kanssa jonon jatkoksi odottamaan, että Gary ja Ehkä homo Jane ilmestyvät paikalle.

Janen takki on auki, ja hänellä on sen alla omatekoinen v-aukkoinen T-paita jossa lukee Neutral Milk Hotel. Jane tuli Tinyn elämään suunnilleen samoihin aikoihin, kun minä jättyädyin pois, joten emme oikeastaan tunne toisiamme. Sanoisin silti, että Jane on nykyään noin neljänneksi paras kaverini, ja hänellä on kaikesta päätellen hyvä musiikkimaku.

Odotamme Hideoutin edessä naamaa kouristavassa kylmyydessä, ja Jane sanoo minuun katsomatta hei, ja minä vastaan hei, ja sitten hän sanoo: »Mielettömän hyvä bändi», ja minä sanon: »Niin on.»

Se saattaa olla pisin keskustelu, jonka olen koskaan käynyt Janen kanssa. Potkin vähän soraa ja katson, kuinka jal-

kani ympärille nousee minikokoinen pölypilvi, ja sanon sitten Janelle että tykkään eniten kappaleesta Holland 1945, ja hän sanoo: »Minä taas tykkään enemmän siitä vähän vaikeaselkoisemmasta kamasta. Polyfonisesta, kovaäänisestä musiikista.» Minä vain nyökkään siinä toivossa, että Jane uskoo minun tietävän mitä *polyfoninen* tarkoittaa.

Tiny Cooperissa on sellainen piirre, ettei hänen korvaansa voi kuiskata, vaikka olisi kohtalaisen pitkä niin kuin minä, koska hän on melkein kaksimetrinen, joten ensin täytyy taputtaa hänen järkälemäistä olkapäätään ja osoittaa päänliikkeillä, että haluaa kuiskata, minkä jälkeen hän kumartuu, ja hänelle voi supattaa: »Kuule, kuuluuko Jane Homo-heteroliiton homovoit heterosiipeen?»

Ja Tiny kumartuu korvani viereen ja kuiskaa vastaukseksi: »En osaa sanoa. Muistelen että hänellä oli ensimmäisenä vuonna poikaystävä.» Muistutan, että Tiny Cooperilla itsellään oli ensimmäisenä vuonna noin 11542 tyttöystävää, ja Tiny mottaa minua käsivarten tavalla, joka on hänen mielestään leikkisä mutta aiheuttaa todellisuudessa pysyviä hermovaurioita.

Gary hieroo Janen käsivarsia pitääkseen hänet lämpimänä, kun jono *lopulta* alkaa liikkua. Noin viiden sekunnin kuluttua huomaamme tyyppin, joka näyttää täysin murtuneelta, ja koska hän sattuu olemaan juuri Tinyn mieleinen pieni rusketunut blondi, Tiny sanoo: »Hei, mikä hätänä?» Tyyppi vastaa: »Ikäraja on kaksikymmentäyksi.»

»Kuulehan nyt», soperran Tinyille. »Mokoma inisijämmä.» En tiedä vieläkään, mitä se tarkoittaa, mutta se kuulostaa sopivalta.

Tiny Cooper mutristaa suutaan ja kurtistaa kulmiaan. Hän kääntyy Janeen päin. »Onko sinulla väärät paperit?» Jane nyökkää. Gary piipittää: »Niin minullakin», ja minä puristan kädet nyrkkiin leukaperät kireinä, ja haluaisin kirkua mutta sanon vain: »Ihan sama, lähden nyt kotiin.» Minulla nimittäin ei ole väärä papereita.

Mutta sitten Tiny sanoo tosi nopeasti ja tosi hiljaa: »Gary, kun näytän paperit, iske minua naamaan niin kovaa kuin pystyt ja sinä, Grayson, tulet perässäni niin kuin oltaisiin samaa porukkaa.» Kukaan ei sano vähään aikaan mitään, kunnes Gary sanoo liian kovalla äänellä: »Tuota noin, en oikeastaan osaa lyödä.» Olemme jo lähellä portsaria, jolla on iso tatuointi kaljussa päässään, ja Tiny mutisee: »Kyllä osaat. Lyöt vain kovaa.»

Jättäydyn vähän jälkeen ja pidän tilannetta silmällä. Jane antaa henkilökorttinsa ovimiehelle. Tämä katsoo korttia taskulampulla, vilkaisee Janea ja antaa paperit takaisin. Sitten on Tinyn vuoro. Hengitän monta kertaa nopeasti ja lyhyesti, sillä luin kerran että ihminen näyttää rauhallisemmalta, jos hänellä on paljon happea veressä, ja sitten näen, miten Gary nousee varpailleen, heilauttaa käsivarren taakse ja mottaa Tinya oikeaan silmään. Tinyn pää retkahtaa taakse, ja Gary huutaa: »Voi luoja, auh, auh, käsi meni paskaksi.» Portsari säntää tarttumaan Garyyn, ja Tiny Cooper kääntää ruhoaan niin, ettei portsari näe minua, ja kun Tiny kääntyy, menen muina miehinä baariin aivan kuin Tiny olisi oma heilurioveni.

Sisällä käännyn katsomaan taakseni ja näen, että portsari puristaa Garya olkapäistä, ja Gary tuijottaa irvistellen kättään. Sitten Tiny laskee kätensä portsarin kädelle ja sanoo: »Hei kuule, kunhan vain pelleiltiin. Mutta hyvin lyöty, Dwight.»

Kestää hetken ennen kuin tajuan, että Gary on Dwight. Tai Dwight on Gary.

Portsari sanoo: »Piru vie, hän löi sinua silmään», ja Tiny sanoo siihen: »Olin ansainnut sen», ja sitten Tiny selittää, että hän ja Gary/Dwight pelaavat DePaul Universityn jalkapallojoukkueessa ja että hän oli tyrinyt aikaisemmin salilla. Portsari sanoo pelanneensa high schoolissa hyökkääjänä, ja yhtäkkiä he rupattelevat leppoisasti samalla, kun portsari katsoo Garyn harvinaisen väärät paperit, ja sitten me kaikki neljä olemme Hideoutissa Neutral Milk Hotelin ja sadan vieraan ihmisen kanssa.

Ihmiseri velloo baarin liepeillä, ja Tiny hakee pari kaljaa ja tarjoaa toista minulle. Minä kieltäydyn. »Miksi Dwight?» minä kysyn. Ja Tiny sanoo: »Papereiden mukaan Gary on Dwight David Eisenhower IV.» Ja minä kysyn: »Mistä pirusta ihmiset yleensä hankkivat väärää papereita?» ja Tiny sanoo: »On paikkoja.» Päätän hankkia väärät paperit.

Sanon: »Otan sittenkin kaljan», etupäässä siksi että haluan jotakin käteeni. Tiny antaa minulle oluen josta on jo juonut, ja pujottelen lavan eteen ilman Tinya ja ilman Garya ja ilman Ehkä homoa Janea. On vain minä ja lava, joka on tässä paikassa puoli metriä korkea, joten jos Neutral Milk Hotelin solisti on epätavallisen lyhyt – suunnilleen satakaksikymmentäsenttinen – voin kohta katsoa häntä suoraan silmiin. Muutkin siirtyvät lähemmäksi koroketta, ja kaikkialla on pian tupaten täyttä. Olen käynyt täällä ennenkin keikoilla, joihin ei ole ollut ikärajaa, mutta silloin on ollut ihan erilaista – kourassani hikoaa koskematon lasi jota en aio juoda, ja kaikkialla ympärilläni on lävistettyjä ja tatuoituja tyyppejä. Joka ainoa ihminen Hideoutissa on siistimpi kuin kukaan enti-

sessä Kaveripiirissäni. Näiden ihmisten mielestä minussa ei ole mitään vikaa – he eivät edes huomaa minua. He pitävät minua yhtenä heistä, ja se tuntuu suunnilleen high school – urani huipulta. Tässä sitä siis seistään yli kaksikymmentävuotiaiden kanssa Amerikan toiseksi tärkeimmän kaupungin parhaassa baarissa ja valmistaudutaan parinsadan muun kanssa katsomaan viime vuosikymmenen suurimman indiebändin paluukeikkaa.

Lavalle tulee neljä miestä, ja vaikka he eivät muistuta mitenkään hätkähdyttävästi Neutral Milk Hotelin jäseniä, sanon itselleni, että olen nähnyt heistä vain kuvia netissä. Mutta kun he alkavat soittaa, en oikein tiedä, voinko kuvata musiikkia muuten kuin sanomalla, että se kuulostaa suunnilleen siltä kuin satatuhatta mustekalaa pudotettaisiin kiehuvaan mereen. Ja solisti alkaa laulaa:

*Ennen hän rakasti mua
nyt on inhosta pakahtua
Ennen meillä oli seksiä
Mutta hän on alkanut etsiä
muita kundeja
muita kundeja*

Ei ole mitenkään mahdollista, että tuollainen tekele olisi juolahtanut Neutral Milk Hotelin solistin mieleen, puhumattaakaan että hän olisi *pannut sanat paperille* ja *esittänyt* ne – paitsi jos hänelle on tehty otsalohkolobotomia. Sitten totuus valkenee minulle: olen jonottanut ulkona harmaassa, pakokaasujen saastuttamassa kylmyydessä ja aiheuttanut ehkä murtuman

Garyn käteen päästäkseni kuulemaan bändiä joka ei missään tapauksessa ole Neutral Milk Hotel. Ympärilläni on lauma mykistyneitä ja typertyneitä NMH-faneja, eikä Tiny näy missään, mutta huudan silti: »Tiny Cooper, haista paska!»

Epäilykseni saavat vahvistuksen kappaleen jälkeen, kun solisti ilmoittaa hiirenhiljaiselle yleisölle: »Kiitos! Kiitoksia paljon. NMH ei päässyt tulemaan, mutta me olemme Ashland Avenue, ja tarkoitus on rokata!» Vai niin, minä ajattelen. *Te olette Ashland Avenue ja tarkoitus on mokata.* Joku koputtaa minua olkapäälle, ja kun käännyin, edessäni on sanoinkuvaamattoman seksikäs tyttö, kaksikymmentä ja risat, ja hänellä on huulikoru, liekehtivänpunainen tukka ja pohjepituiset saappaat. Hän sanoo kysyvästi: »Luulimme, että täällä soittaa Neutral Milk Hotel?» Katson maahan ja sanon: »Sama —» takelten vähän ja jatkan, »täällä. Sitä minäkin tulin kuuntelemaan.»

Tyttö kumartuu lähemmäksi korvaani siinä soinnuttomassa ja rytmittömässä saastassa, jota Ashland Avenue tuottaa. »Ashland Avenue ei ole Neutral Milk Hotel.»

Jokin siinä tungoksessa ja muukalaisen muukalaisuudessa tekee minut puheliaaksi, ja huudan vastaukseksi: »Ashland Avenue pannaan soittamaan, kun halutaan saada terroristit puhumaan.» Tyttö hymyilee, ja ymmärrän vasta silloin, että hän tajuaa ikäeromme. Hän kysyy, missä koulussa olen, ja kun vastaan »Evanstonissa», hän sanoo: »Oletko siis *high schoolissa?*» Ja minä sanon: »Joo, mutta älä kerro baarimikolle», ja tyttö sanoo: »Tunnen itseni tosi pervoksi», ja minä sanon: »Miksi?», ja hän vain nauraa. Tiedän, että tyttö ei ole kiinnostunut minusta, mutta jotenkin minua vähän hivelee.

Sitten olkapäälleni laskeutuu jättiläiskoura, näen yläkoulun luokkasormuksen jota Tiny on pitänyt pikkusormessaan

kahdeksannelta luokalta asti, ja tunnistan hänet siitä. Ja jotkut idiootit väittävät, että homoilla on tyylijatua.

Käännyn ja näen, että Tiny Cooper vuodattaa isoja kyyneleitä. Tiny Cooperin yksi kyynel riittäisi hukuttamaan kissanpennun. Muodostan huulillani sanat MIKÄ HÄTÄNÄ, sillä Tiny ei voi kuulla minua Ashland Avenuen metelissä, ja Tiny Cooper ojentaa minulle puhelimensa ja lähtee. Puhelimessa näkyy uusin kirjoitus Tinyn Facebook-seinällä.

Zach: mitä enemmän asiaa ajattelen, sitä enemmän tuntuu että pilataan mahtava ystävyys? ei millään pahalla

Työnnyn parin ihmisen ohi Tinyn luo, painan hänen olkaansa alemmaksi ja huudan korvaan: »AIKA HELVETIN PAHA», ja Tiny huutaa: »MINUT JÄTETTIIN FACEBOOKISSA», ja minä vastaan: »JOO, HUOMASIN. TARKOITAN VAIN, ETTÄ OLISIHAN HÄN VOINUT LÄHETTÄÄ TEKSTARIN. TAI MEILIN. TAI KIRJEKYYHKYN.»

»MITÄ MINÄ NYT TEEN?» Tiny huutaa korvaani, ja mieleni tekee sanoa: »Toivotaan että löydät jonkun joka osaa kirjoittaa», mutta tyydyn kohauttamaan olkapäitäni, taputan Tinya selkään ja ohjaan hänet baariin päin, kauemmaksi Ashland Avenuestä.

Käy ilmi, että se on virhe. Olemme jo melkein baarin puolella, kun näen EHKÄ homon Janen korkean pöydän liepeillä. Hän sanoo, että Gary on lähtenyt inhon vallassa. »Vaikuttaa siltä, että tämä oli vain Ashland Avenuen mainoskikka», hän sanoo.

Minä sanon: »Mutta yksikään NMH-fani ei kuuntelisi tuota sontaa.»

Jane katsoo minuun suu mutrussa ja silmät suurina ja sanoo: »Kitaristi on veljeni.»

Tunnen itseni totaaliseksi kusipääksi ja sanon: »Hei, sorry.»

Ja Jane sanoo: »Tsiisus, vitsi vitsi. Jos veljeni soittaisi tuolla, en ikinä tunnustaisi häntä sukulaiseksi.» Keskustelu kestää noin neljä sekuntia, mutta sen aikana olen jotenkin onnistunut kadottamaan Tynyn, vaikka se on kaikkea muuta kuin helppoa, joten kerron Janelle, että Tiny jätettiin Facebookissa, ja hän nauraa vielä silloinkin, kun Tiny tulee takaisin kantaen pyöreällä tarjottimella kuutta lasia joissa on vihertävää nestettä. »Minä en oikeastaan juo», muistutan Tinya, ja hän nyökkää. Hän työntää paukun Janelle, ja Jane pudistaa päätään.

Tiny kumoo lasillisen, irvistää ja puhalttaa ilmaa ulos. »Maistuu paholaisen munalta», Tiny sanoo ja työntää toisen lasin minua kohti. »Kuulostaa hyvältä, mutta jätän väliin», minä sanon.

»Miten hän voi», Tiny karjuu ja ottaa ryyppyn, »jättää minut noin vain», hän ottaa seuraavan ryyppyn, »statuspäivityksessä sen jälkeen kun sanoin että RAKASTAN häntä?» Uusi ryyppy. »Mihin tämä maailma on menossa?» Ryyppy. »Ihan totta, Grayson, minä rakastan häntä. Pidät minua pelkkänä paskapäänä, mutta tiesin rakastavani häntä heti kun suutelimme. Voi helvetti. Mitä minä teen?» Tiny hukuttaa itkunsa viimeiseen paukkuun.

Jane kiskoo paidanhihaani ja kumartuu lähemmäksi. Tunnen hänen lämpimän hengityksensä kaulallani, ja hän sanoo: »Meillä on pirun iso ongelma, kun nuo ryyppyt alkavat vaikuttaa.» Tulen siihen tulokseen, että Jane on oikeassa, ja koska Ashland Avenue on joka tapauksessa kammottava, meidän on häivyttävä Hideoutista niin nopeasti kuin suinkin.

Käännyn sanomaan Tinylle, että meidän on aika lähteä, mutta hän on kadonnut. Vilkaisen Janea, joka katsoo hyvin huolestuneesti baaritiskin suuntaan. Tiny Cooper tulee pian takaisin. Mukanaan tällä kertaa vain kaksi lasia, luoja kiitos.

»Juo kanssani», Tiny sanoo, ja pudistan päätäni, mutta Jane pukkaa minua selkään, ja tajuan että minun on uhrauduttava Tinyn hyväksi. Kaivan taskuani ja annan autonavaimet Janelle. Tiny voi estää kiskomasta plutoniuminvihreää viinaa vain siten, että juon osan itse. Otan lasin, ja Tiny sanoo: »Paitsi että vitut hänestä, Grayson. Vitut kaikista», ja minä sanon: »Otetaan sille», ja kaadan kurkkuuni juoman, joka on kuin palava Molotovin cocktail – laseineen päivineen. En mahda mitään sille, että sylkäisen koko ryyppyn Tiny Cooperin paidalle.

»Monokromaattinen Jackson Pollockin maalaus», Jane toteaa ja sanoo sitten Tinylle: »Menoksi. Tuo bändi on kuin juurihoito ilman puudutusta.»

Jane ja minä lähdemme ulos siinä (oikeassa, kuten myöhemmin ilmenee) uskossa, että Tiny tulee perässä minun ydinlaskeuma-annokseni rinnoillaan. Koska en pystynyt juomaan kumpaakaan Tinyn tuomaa paukkua, Jane heittää autonavaimet kaareissa takaisin. Nappaan ne kouraan ja menen kuskin paikalle, ja Jane menee taakse. Tiny kömpii etupenkille. Käynnistä auton, ja treffini kauhistuttavan pettymyksen kanssa päättyvät. Mutta en pahemmin ajattele sitä kotimatalla, sillä Tiny jauhaa Zachista. Tinyn idea on juuri siinä: hänen ongelmansa ovat niin valtavia, että omat voi piilottaa niiden taakse.

»Miten ihminen voi erehtyä niin pahasti?» Tiny kysyy täysillä soivan NMH:n kappaleen yli – se on Janen suosikkilis-

tan ykkönen ja minun listani viimeinen. Ajan Lake Shorea ja kuulen, että Jane laulaa takana mukana, hiukan nuotin vierestä mutta silti paremmin kuin minä laulaisin muiden kuullen, mitä en tietenkään koskaan tee, sillä toinen sääntöni vaatii minua pysymään hiljaa. Ja Tiny sanoo: »Jos ei voi luottaa vaistoonsa, niin mihin sitten?» Ja minä sanon: »Voit luottaa siihen, että ihastuminen päättyy yleensä huonosti.» Ja se on totta. Ihastuminen ei johda joskus epätoivoon. Se johtaa siihen aina.

»Sydämeni on särkynyt», Tiny sanoo, ihan kuin hänelle ei olisi koskaan käynyt niin, ihan kuin niin ei olisi koskaan käynyt kenellekään. Ja ehkä ongelma on juuri siinä: ehkä jokainen uusi välirikko tuntuu Tinystä täysin uudelta, eikä vastaavaa ole siinä mielessä tapahtunut koskaan aikaisemmin. »Eikä te-teistä ole yhtään apua», Tiny jatkaa, ja huomaan hänen sammaltavan. Hänen kotiinsa on enää kymmenen minuutin ajomatka, jos ei satu ruuhkia, ja hän saa mennä suorinta tietä sänkyyn.

Mutta Tinyn kunto huononee nopeammin kuin pystyn ajamaan. Kun käännyin pois Lake Shorelta – ja ajoaikaa on jäljellä kuusi minuuttia – Tiny sopertelee ja vollottaa loputtomasti Facebookista ja sivistyneen yhteiskunnan kuolemasta ja muusta vastaavasta. Näen Janen kädet, joiden kynnet on lakattu mustiksi, kun hän leipoo Tinyn norsunhartioita, mutta Tiny ei lakkaa itkemästä, ja jään Sheridanilla koko ajan punaisiin valoihin, ja räkä ja kynelet sotkevat ja kastelevat Tinyn ennestään likaisen T-paidan. »Kuinka pitkä matka vielä?» Jane kysyy, ja sanon: »Hän asuu Centralin poikkikadulla», ja Jane sanoo: »Tsiisus. Ota rauhallisesti, Tiny. Sinun täytyy vain päästä nukkumaan. Huomenna kaikki tuntuu jo paremmalta.»

WILL GRAYSON - SAANKO ESITELLÄ - WILL GRAYSON

Eräänä kylmänä yönä Will Grayson kohtaa Will Graysonin Chicagon laitamilla. Kahden samannimisen mutta kovin erilaisen nuoren miehen tiet risteytyvät ja heidän elämänsä lähtevät odottamattomiin suuntiin. Edessä on ihastumista tahoillaan, sydänsuruja sekä eppinen uusi musikaali, jonka on säveltänyt ja tuottanut toisen Willin paras kaveri ja toisen Willin uusi poikaystävä Tiny Cooper.

John Greenin ja David Levithanin yhdessä kirjoittama hauska ja röyhkeä *Will Grayson, Will Grayson* piirtää tarkan kuvan nuorista ihmisistä kaikessa voimassaan ja hauraudessaan. Se on Yhdysvalloissa moninkertaisesti palkitun David Levithanin tuotannosta ensimmäinen suomennos. John Green on koukuttanut suomalaislukijoitaan jo viidellä kirjalla, tunnetuin niistä on *Tähtiin kirjoitettu virhe*.



N84.2

ISBN 978-951-0-42770-5

www.wsoy.fi

Cover design and illustration ©

Rodrigo Corral Design/Devin Washburn.